

S Biedronkou, Žábou a Maus po celý rok

Download: www.nachbarsprachen-sachsen.eu/de/biedronka-maus-und-zaba

Úvod

Hallo – Ahoj – Cześć!

Zveme vás společně s našimi třemi přáteli Biedronkou, Maus a Žábou na cestu rokem.

Poznejte naše sousední země Polsko a Česko jinak, a to tak, že se seznámíte s jejich typickými tradicemi a zvyky. Maus proto navštívila svou polskou kamarádku Biedronku a českou kamarádku Žábu. Tato známá trojka vám představí zvláštnosti ve svých zemích:

Proč dostávají děti v Polsku od Ježíška spíše malé dárečky a co dělají rybí šupiny pod českým talířem? Co se děje o polském velikonočním zvyku Śmigus Dyngus a kdo by měl do Česka přinést první sních?

Svátky a zvyky našich sousedů se z části liší od našich, ale existuje i mnoho podobností – informací, které jsou napínavé nejen pro děti.

Více na www.nachbarsprachen-sachsen.eu/biedronka-maus-zaba, kde najdete nejrůznější materiály pro každé roční období pro vaši práci s jazyky sousedů v předškolních zařízeních a doma. Kromě vybarvování omalovánek, tipů na kutění a receptů zde na Vás čekají tipy na výlety v našem společném regionu a slovíčka s odpovídajícími obrázkovými a vybarvovacími kartičkami k vystřihnutí.

Přejeme Vám a Vaším dětem mnoho zábavy na cestě ročními obdobími s Biedronkou, Maus a Žábou.

Váš tým zemského úřadu sousedních jazyků

Einleitung

Hallo – Ahoj – Cześć!

Wir laden Sie dazu ein, gemeinsam mit unseren drei Freunden Biedronka, Maus und Žába eine Reise durch das Jahr zu unternehmen.

Erleben Sie unsere Nachbarländer Polen und Tschechien einmal neu, indem Sie deren landestypische Traditionen und Bräuche kennenlernen. Maus hat dafür ihren polnischen Freund Biedronka und ihren tschechischen Freund Žába besucht. Das bekannte Dreiergespann stellt Ihnen Besonderheiten in ihren Ländern vor: Warum bekommen die Kinder in Polen eher kleine Geschenke vom Weihnachtsmann und was machen die Fischschuppen unter den tschechischen Tellern? Was passiert beim polnischen Osterbrauch Śmigus Dyngus und wer soll in Tschechien den ersten Schnee mitbringen?

Die Feste und Bräuche unserer Nachbarn unterscheiden sich zum Teil von den unseren, aber es gibt auch viele Gemeinsamkeiten – Informationen die nicht nur für Kinder spannend sind!

Ergänzend dazu finden Sie unter www.nachbarsprachen-sachsen.eu/biedronka-maus-zaba jahreszeitlich sortierte Materialien für Ihre Arbeit mit den Nachbarsprachen in der Kita und zu Hause. Neben Ausmalbildern, Bastelanregungen und Rezepten warten hier Ausflugstipps in unsere gemeinsame Region sowie Vokabeln mit passenden Bild- und Ausmalkarten zum Ausschneiden auf Sie.

Wir wünschen Ihnen und Ihren Kindern nun viel Freude auf der Reise durch die Jahreszeiten mit Biedronka, Maus und Žába.

Ihr Team der Landesstelle Nachbarsprachen

Wstęp

Hallo – Ahoj – Cześć!

Razem z trójką naszych przyjaciół, Biedronką, Maus oraz Žábą, zapraszamy Państwa w podróż przez cały rok.

Odkryjcie na nowo nasze sąsiednie kraje, Polskę i Czechy, poznając ich typowe tradycje i zwyczaje. Maus odwiedziła swoją polską przyjaciółkę Biedronkę i jej czeską przyjaciółkę Žábę. Ta znana trójka prezentuje specyfikę swoich krajów: Dlaczego dzieci w Polsce otrzymują pod choinkę raczej małe prezenty od Mikołaja i co robią rybnie łuski pod czeskimi talerzami? Co się dzieje podczas polskiego wielkanocnego zwyczaju zwanego "Śmigus Dyngus" i kto powinien przynieść w Czechach pierwszy śnieg?

Święta i zwyczaje naszych sąsiadów różnią się częściowo od naszych, ale jest też wiele podobieństw - informacje, które są interesujące nie tylko dla dzieci!

Ponadto na stronie www.nachbarsprachen-sachsen.eu/biedronka-maus-zaba znajdziecie Państwo sezonowe materiały do pracy z językami sąsiadów w przedszkolu i w domu. Poza obrazkami do kolorowania, pomysłami na prace ręczne i przepisami kulinarnymi, czekają tu wskazówki dotyczące wycieczek w naszym wspólnym regionie i słownictwo, z odpowiednimi zdjęciami i kartami do kolorowania, które można wycinać.

Życzymy Państwu i Państwa dzieciom wiele radości podczas podróży przez pory roku z Biedronką, Maus i Žábą.

Państwa Zespół Saksońskiej Placówki ds. Wczesnej Nauki Języków Krajów Sąsiedzkich

			
Weihnachtszeit	<p>Zur Weihnachtszeit schmückt der Adventskranz viele deutsche Tische. Er wird aus grünen Tannenzweigen gebunden und mit vier Kerzen bestückt. An jedem Sonntag im Advent wird eine weitere Kerze davon angezündet. Beliebt ist das Backen von Plätzchen und Lebkuchen, die über den ganzen Zeitraum hinweg genascht werden. Kinder basteln in dieser Zeit einen Wunschzettel. Dies ist eine Bitte an den Weihnachtsmann, ihnen ihre Wünsche zu erfüllen. Es ist ebenfalls Brauch, einen Tannenbaum aufzustellen und diesen weihnachtlich zu schmücken.</p>	<p>W okresie świątecznym wieniec adwentowy zdobi wiele niemieckich stołów. Jest splatany z gałęzi jodłowych i wyposażony w cztery świece. W każdą niedzielę Adwentu zapalana jest kolejna świeca. Popularne jest pieczenie ciasteczek i pierników, które są podjadane przez cały ten okres. Dzieci robią w tym czasie listę życzeń. Jest to prośba do Mikołaja o ich spełnienie. Zwyczajem jest również ustawianie choinki i dekorowanie jej ozdobami bożonarodzeniowymi.</p>	<p>O vánočním čase zdobí adventní věnce mnoho německých stolů. Jsou vázány z jedlových větvíček a mají čtyři svíčky. Každou adventní neděli se zapálí další svíčka. Oblíbené je pečení cukroví a perníčků, které se mlsají po celou dobu. Děti píší v toto období vánoční přání. Je to prosba na Ježíška, aby jim vyplnil přání. Také je zvykem postavit jedličku a vánočně ji ozdobit.</p>
Okres Bożego Narodzenia	<p>Im Advent ziehen in Polen Sternsinger durch die Städte, singen Weihnachtslieder und erhoffen sich dafür eine kleine Gegenleistung. Die Kirchen öffnen ihre Pforten schon früh am Morgen, um die Adventsmesse (roraty) abzuhalten. Kinder bringen zu dieser Messe oftmals Laternen mit. Der Advent ist auch die Zeit der polnischen Handwerkskunst. Es werden Krippen gefertigt, die das Innere der Kirchen schmücken oder auf Wettbewerben der Öffentlichkeit vorgestellt werden. Die Adventszeit wird zudem genutzt, um Familien und Freunde mit Weihnachtskarten (kartki bożonarodzeniowe) zu erfreuen.</p>	<p>W Adwencie kolędnicy wędrują po miastach w Polsce, śpiewając kolędy i licząc na małą rekompensatę. Kościoły otwierają swoje drzwi wcześniej rano, aby odprawić mszę adwentową (roraty). Na tą mszę dzieci często przynoszą latarnie. Advent to także czas polskiego rzemiosła. W celu dekoracji wnętrz kościołów lub publicznej prezentacji na konkursach, wykonywane są szopki. Sezon adwentowy wykorzystywany jest również do wysyłania rodzinie i znajomym kartek świątecznych (kartki bożonarodzeniowe).</p>	<p>O Adventu chodí v Polsku městem koledníci, zpívají vánoční koledy a doufají v menší protislužbu. Kostely otevírají své brány již brzy ráno a slaví se tu adventní bohoslužby (roraty). Děti přinášejí na bohoslužbu lucerny. Advent je také čas polských řemeslníků. Vyrábějí se betlémy, které zdobí interiéry kostelů nebo jsou prezentovány veřejnosti na soutěžích. V adventu se také posílají vánoční pohlednice rodině a přátelům.</p>

Vánoční čas

In Tschechien haben die böhmischen Weihnachtsskrippen eine lange Tradition. Besonders gern wird das Christkind (Ježíšek) dargestellt. Ihm schreiben die tschechischen Kinder auch Wunschzettel und hoffen, all die Geschenke am Heiligabend unter dem Weihnachtsbaum zu finden. Wie auch in Deutschland werden Weihnachtsplätzchen gebacken und es wird weihnachtlich geschmückt.

Szopki mają w Czechach długą tradycję. Szczególnie chętnie prezentowane jest Dzieciątko Jezus (Ježíšek). Czeskie dzieci piszą do niego listy z życzeniami i mają nadzieję znaleźć wszystkie te prezenty w Wigilię pod choinką. Podobnie jak w Niemczech, pieczone są świąteczne ciasteczka i wykonuje się dekoracje bożonarodzeniowe.

V Čechách mají české vánoční betlémy dlouhou tradici. S oblibou je zobrazován zejména Ježíšek. Právě jemu píší české děti dopisy a doufají, že na Štědrý večer najdou všechny dárky pod vánočním stromečkem. Stejně jako v Německu se peče vánoční cukroví a vše je vánočně vyzdobeno.

Nikolaus

Am Vorabend des Nikolaustages, der in Deutschland am 6. Dezember gefeiert wird, stellen die Kinder ihre geputzten Schuhe und Stiefel vor die Tür. In der Nacht kommt dann der Nikolaus und legt ihnen kleine Gaben, wie Mandarinen, Äpfel, Nüsse, Pfefferkuchen und Süßigkeiten, hinein. Am nächsten Morgen ist die Freude über die gefüllten Stiefel groß. Das Lied „Lasst uns froh und munter sein“ beschreibt die Vorfriede der Kinder und gehört zu den bekanntesten Weihnachtsliedern in Deutschland.

W przeddzień dnia św. Mikołaja, który obchodzony jest w Niemczech 6 grudnia, dzieci stawiają swoje wyczyszczone buty i kozaki przed drzwiami. W nocy przychodzi Mikołaj i wkłada do nich drobne upominki, takie jak mandarynki, jabłka, orzechy, pierniki i słodycze. Następnego ranka radość z napełnionych butów jest ogromna. Piosenka "Bądźmy szczęśliwi i radośni" („Lasst uns froh und munter sein“) opisuje radość dzieci z oczekiwania i jest jedną z najbardziej znanych kolęd w Niemczech.

V předvečer na Mikuláše, který se v Německu slaví 6. prosince, dávají děti před dveře své vyčištěné boty. V noci přichází Mikuláš a dá jim do nich drobné dárky, jako jsou mandarinky, jablka, ořechy, perníčky a sladkosti. Následující ráno se pak radují z naplněných bot. Píseň „Lasst uns froh und munter sein“ popisuje radostné očekávání dětí a je jednou z nejznámějších vánočních koled v Německu.

<p style="text-align: center;">Mikołaj</p>	<p>Den Nikolaustag feiert man in Polen ebenfalls am 6. Dezember. Die Kinder malen und basteln meist schon im November einen Brief mit Wünschen an den Nikolaus (Mikołaj). Den fertigen Brief legen sie auf ihr Fensterbrett oder kleben ihn an die Fensterscheibe. Der Nikolaus sammelt diese Briefe alle ein, um sich den Wünschen der Kinder anzunehmen. Mit Spannung wird beobachtet, ob der Brief immer noch am Fenster hängt oder ob er schon fehlt, denn niemand weiß genau, wann er vorbeischaute. In der Nacht zum 6. Dezember legt der Nikolaus schließlich jedem Kind ein Geschenk unter das Kopfkissen. In Polen ist es üblich, dass er den größten Wunsch der Kinder erfüllt. Der Weihnachtsmann bringt zum Heiligabend dann nur noch ein paar kleine Gaben.</p>	<p>Dzień Świętego Mikołaja obchodzony jest w Polsce również 6 grudnia. Już w listopadzie dzieci malują i piszą listy z życzeniami do Mikołaja. Gotowy list kładą na parapecie lub przyklejają go do szyby. Mikołaj zbiera wszystkie te listy, aby spełnić życzenia dzieci. Z napięciem obserwuje się, czy list wciąż wisi na oknie, czy też już go brakuje, ponieważ nikt nie wie dokładnie, kiedy zostanie zabrany. Wreszcie, w nocy z 5 na 6 grudnia, Święty Mikołaj wkłada każdemu dziecku prezent pod poduszkę. W Polsce jest zwyczajem, że spełnia największe życzenie dzieci. W Wigilię Mikołaj przynosi tylko kilka drobnych prezentów.</p>	<p>Mikuláš se slaví v Polsku rovněž 6. prosince. Děti malují a vyrábějí dopis s přáními pro Mikuláše (Mikołaj) většinou už v listopadu. Hotový dopis dají na parapet nebo ho nalepí na okno. Mikuláš sbírá všechny tyto dopisy, aby mohl dětem splnit jejich přání. S napětím se sleduje, jestli dopis stále visí na okně nebo ne, protože nikdo neví, kdy si pro něj přijde. V noci na 6. prosince dá Mikuláš každému dítěti pod polštář dáreček. V Polsku je obvyklé, že Mikuláš splní dětem jejich největší přání a na Štědrý den přinese Ježíšek jen pár menších dárků.</p>
<p style="text-align: center;">Mikuláš</p>	<p>Der Nikolaus (Mikuláš) kommt in Tschechien bereits am 5. Dezember, um die Kinder zu Hause zu besuchen. Dabei wird er von einem Teufel (čert) und einem Engel (anděl) begleitet, die die Gegensätze von Gut und Böse darstellen sollen. Der Teufel sieht gruselig aus und trägt eine Maske. Der Engel hingegen ist sehr gütig und bringt einen Korb mit Geschenken. Wenn die Kinder dem Nikolaus etwas vorsingen oder ein Gedicht aufsagen, belohnt er sie dafür mit Süßigkeiten, Obst oder anderen Kleinigkeiten.</p>	<p>Mikołaj (Mikuláš) przychodzi w Czechach już 5 grudnia, aby odwiedzić dzieci w domu. Towarzyszą mu diabeł (čert) i anioł (anděl), którzy reprezentują przeciwieństwa - dobro i zło. Diabeł wygląda przerażająco i nosi maskę. Natomiast anioł jest bardzo życzliwy i przynosi koszyk prezentów. Kiedy dzieci zaśpiewają dla Mikołaja lub wyrecytują wiersz, są nagradzane słodyczami, owocami lub innymi drobiazgami</p>	<p>Mikuláš chodí v Česku 5. prosince večer, aby navštívil děti u nich doma. Je doprovázen čertem a andělem, kteří představují protiklady zla a dobra. Čert vypadá děsivě a nosí masku. Anděl je naopak velmi laskavý a přináší košík s dárky. Když děti Mikulášovi něco zazpívají nebo zarecitují báseň, dostanou za odměnu sladkosti, ovoce nebo jiné dárečky.</p>

Weihnachtsfest	<p>Am Heiligabend trifft sich in Deutschland die ganze Familie in der festlich geschmückten Stube. Die Lichter am Weihnachtsbaum sind angezündet, es werden Lieder gesungen und der Weihnachtsmann bringt für alle Geschenke. Am ersten Weihnachtsfeiertag, dem 25. Dezember, wird dann in vielen Familien als Festessen Gänsebraten verspeist.</p>	<p>W Wigilię w Niemczech cała rodzina spotyka się w świątecznie przystrojonym pokoju. Zapalane są światełka na choince, śpiewane są kolędy, a Mikołaj przynosi prezenty dla wszystkich. Pierwszego dnia Bożego Narodzenia, 25 grudnia, w wielu rodzinach na obiad podawana jest świąteczna, pieczona gęś.</p>	<p>Na Štědrý den se v Německu sejde celá rodina ve slavnostně zdobené místnosti. Světla na vánočním stromečku svítí, zpívají se písně a Ježíšek přináší pro všechny dárky. Na první svátek vánoční, tedy 25. prosince, se v mnoha rodinách jako slavnostní jídlo jí pečená husa.</p>
Święta Bożego Narodzenia	<p>In Polen werden am Heiligabend (Wigilia) traditionell zwölf Fastenspeisen gegessen, unter anderem Karpfen, Rote-Bete-Suppe, Mohnnudeln und Käsekuchen. Als Zeichen der Gastfreundschaft wird immer ein Gedeck mehr auf den festlichen geschmückten Tisch gestellt. In Anlehnung an die christliche Weihnachtsgeschichte wird damit der hochschwangeren Maria und ihrem Mann Josef gedacht, die damals am 24. Dezember in keinem Haus mehr, sondern in einem Stall Unterschlupf fanden. Ein weiterer Brauch besteht darin ein wenig Heu unter die Tischdecke zu legen, das an die Geburt Jesus auf Stroh erinnern soll.</p>	<p>W Polsce w Wigilię tradycyjnie spożywa się dwanaście postnych potraw, między innymi karpia, barszcz, kluski z makiem i sernik. Na znak gościnności zawsze umieszcza na świątecznym stole jedno nakrycie więcej. W nawiązaniu do chrześcijańskiej historii Bożego Narodzenia, myśli się o Marii w zaawansowanej ciąży i jej mężu Józefie, którzy 24 grudnia schronienia nie znaleźli w żadnym domu, lecz w stajni. Innym zwyczajem jest umieszczenie sianka pod obrusem, co ma przypominać o narodzinach Jezusa na słomie.</p>	<p>V Polsku tradičně zahrnuje vánoční večere (Wigilia) dvanáct postních pokrmů včetně kapra, polévky z červené řepy, nudlí s mákem a tvarohového koláče. Jako znamení pohostinnosti je vždy prostřeno pro jednoho navíc u slavnostně zdobeného stolu. V souvislosti s příběhem křesťanských Vánoc se myslí na těhotnou Marii a jejího manžela Josefa, kteří našli 24. prosince přístřeší ve stáji, namísto v domě. Dalším zvykem je, že se pod ubrus položilo trochu sena na připomenutí Ježíšova narození na slámě.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Vánoce</p>	<p>Das Festessen gehört auch in Tschechien zur Tradition am Heiligabend (Štědrý večer). Hier besteht es traditionell aus Fischsuppe, Kartoffelsalat und Karpfen, Schnitzel oder Weinwurst (vinná klobása). Dem Štědrý večer werden magische Fähigkeiten zugeschrieben. So ist es Brauch, dass unter die Teller Fischschuppen (rybí šupina) gelegt werden, die man später ins Portemonnaie steckt. Sie sollen Glück und Geld im kommenden Jahr verheißen. Nach dem Abendessen wird oft ein Blick in die Zukunft geworfen, zum Beispiel beim Bleigießen. An diesem Abend schneidet man auch Äpfel auf, um an der Form der Kerne das Schicksal abzulesen: Ein Stern beispielsweise beschert Glück und Gesundheit.</p>	<p>Świąteczne potrawy w Wigilię (Štědrý večer) stanowią tradycję także w Czechach. Tradycyjnie podawana jest zupa rybna, sałatka ziemniaczana i karp, sznyceł lub kiełbasa "winna" (vinná klobása). Wigilii - Štědrý večer przypisuje się właściwości magiczne. Jest więc zwyczajem, że pod talerzami umieszczane są łuski ryb (rybí šupina), które wkłada się później do portfela. Mają one przynieść w nadchodzącym roku szczęście i pieniądze. Po kolacji często spogląda się w przyszłość, na przykład podczas lania ołowiu. Tego wieczoru krojone są również jabłka, aby z kształtu gniazd nasiennych odczytać los: na przykład gwiazda przynosi szczęście i zdrowie.</p>	<p>Slavnostní jídlo patří také v Česku k tradicím na Štědrý večer. Jídlo se tradičně skládá z rybí polévky, bramborového salátu a kapra, řízku nebo vinné klobásy. Štědrému večeru jsou připisovány magické schopnosti. Je zvykem, že se pod talíř dají rybí šupiny, které se později vloží do peněženky. Ty by měly přinést štěstí a peníze v novém roce. Po večeři se díky lití olova může nahlédnout do budoucnosti. V tento večer se také rozkrajuje jablíčko, aby se přečetl osud podle jádra: hvězda například přináší štěstí a zdraví.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Silvester und Neujahr</p>	<p>Zu Silvester ist es in manchen deutschen Familien üblich „Karpfen blau“ zu essen. Bei dieser speziellen Zubereitungsart wird der Fisch gegart und nimmt dadurch eine blassblaue Farbe an. Der Jahreswechsel wird gern in Gemeinschaft begangen. Bei Musik und Tanz feiert man zusammen – entweder zu Hause oder in einem Lokal bei größeren Veranstaltungen. Kurz vor Mitternacht zählen alle gemeinsam die letzten Sekunden des alten Jahres herunter, bevor man um Punkt 12 Uhr auf das neue Jahr anstößt und sich ein „Gesundes neues Jahr!“ wünscht. Begleitet wird das durch Knallerei und Feuerwerk. Dem Brauch zufolge verschwinden so Dämonen, Pech und böse Geister.</p>	<p>W Sylwestra w niektórych niemieckich rodzinach jada się "karpia na niebiesko". Jest to specjalnie przyrządzona ryba, która jest gotowana i dzięki temu przyjmuje bladoniebieski kolor. Przełom roku często obchodzony jest wspólnie. Przy muzyce i tańcu ludzie świętują razem - w domu lub w restauracji, podczas większych imprez. Krótco przed północą wszyscy odliczają ostatnie kilka sekund starego roku, zanim, dokładnie o północy, wzniesie się toast za Nowy Rok wraz z życzeniami "Zdrowego Nowego Roku", w towarzystwie huku i fajerwerków. Zgodnie ze zwyczajem znikają demony, pech i złe duchy.</p>	<p>Na Silvestra je v některých německých rodinách běžné jíst kapra na modro. Při této speciální přípravě je ryba vařená, čímž se dosáhne bledě modré barvy. Přelom roku se často slaví ve společnosti. S hudbou a tancem se společně oslavuje – buď doma, nebo na nějaké větší akci. Krátce před půlnocí všichni společně odpočítávají poslední sekundy starého roku, než si o půlnoci přituknou a popřejí si "šťastný nový rok!" Celé je to doprovázeno ohňostrojem. Podle zvyku zmizí démoni, smůla a zlí duchové.</p>

<p>Sylwester i Nowy Rok</p>	<p>Ein glückliches neues Jahr (Szczęśliwego Nowego Roku) wünscht man sich in der Silvesternacht auch in Polen. Für Glück und Reichtum im neuen Jahr soll, wie in Tschechien zu Weihnachten, eine Fischechuppe sorgen. Diese wird in der Silvesternacht ins Portemonnaie gelegt. Unglück soll es jedoch bringen, wenn man direkt am Neujahrstag putzt. Damit würde das Glück zusammen mit dem Müll weggefegt werden. Silvester und Neujahr bilden den Auftakt für die traditionsreiche polnische Karnevalszeit.</p>	<p>Szczęśliwego Nowego Roku życzy się również w Sylwestra w Polsce. Szczęście i fortunę w Nowym Roku, tak jak w Czechach na Boże Narodzenie, ma przynieść łuska ryby. Jest ona w noc sylwestrową wkładana do portfela. Niestety przyniesie pecha, jeśli sprząta się bezpośrednio w Nowy Rok. To zmiecie szczęście wraz ze śmieciami. Sylwester i Nowy Rok to preludium do tradycyjnego polskiego sezonu karnawałowego.</p>	<p>Šťastný nový rok (Szczęśliwego Nowego Roku) si přejí taky o silvestrovské půlnoci v Polsku. O štěstí a bohatství v novém roce se postará, stejně jako v Česku, rybí šupina. Ta se dá o půlnoci do peněženky. Smůlu by mohl přinést úklid na Nový rok. Při úklidu by se mohlo spolu se smetím vynést i štěstí. Silvestr a Nový rok jsou začátkem tradičního polského karnevalu.</p>
<p>Silvestr a Nový rok</p>	<p>Silvester wird in Tschechien meist in Familie oder mit Freunden gefeiert, dabei trinken und essen alle gemeinsam. Wie in vielen anderen Ländern der Welt wird zum Jahreswechsel ein Feuerwerk entzündet, um das alte Jahr zu vertreiben, während man sich auch hier ein glückliches neues Jahr (Šťastný nový rok) wünscht. Einem tschechischen Brauch zufolge beschert es Reichtum, wenn man zu Neujahr Linsen isst. Das kommt daher, weil Linsen ihrer Form wegen symbolisch für Geldmünzen stehen.</p>	<p>Sylwester obchodzony jest w Czechach głównie rodzinnie lub z przyjaciółmi, podczas wspólnego picia i jedzenia. Podobnie jak w wielu innych krajach świata, fajerwerki strzelają na przełomie roku, aby przegonić stary rok, a jednocześnie składane są życzenia Szczęśliwego Nowego Roku (Šťastný nový rok). Zgodnie z czeskim zwyczajem, bogactwo ma przynieść jedzenie soczewicy w Nowy Rok. Jest tak dlatego, że soczewica, ze względu na kształt, jest symbolem monet.</p>	<p>Silvestr se v Česku slaví buď s rodinou, nebo přáteli při společném jídle a pití. Stejně jako v mnoha dalších zemích světa je na přelomu roku ohňostroj, aby se zahnal starý rok a zároveň se přeje šťastný nový rok. Podle českého zvyku by se měla na Nový rok jíst čočka, která přináší bohatství. Důvodem je, že čočka symbolicky tvarem připomíná mince.</p>

Karneval und Fasching	<p>Die Tradition des Karnevals ist schon sehr alt und reicht in Deutschland bis zu den Germanen zurück. Verkleidet mit Masken und Tierfellen wurde gefeiert, um die guten Geister zu wecken und den Frühling zu beginnen.</p> <p>Die Idee dahinter war, die Zeit vor der sechswöchigen Fastenzeit noch einmal richtig auszukosten. Das Wort Karneval kommt übrigens von der Bezeichnung „Carnevale“, was übersetzt „Fleisch, leb wohl!“ bedeutet. Aus diesem Brauch heraus feiern die Kinder noch heute bunt geschminkt und lustig verkleidet das Faschingsfest. Dabei essen sie Pfannkuchen (Berliner), die mit Marmelade gefüllt sind.</p>	<p>Tradycja karnawału jest już bardzo stara i sięga w Niemczech do czasów Germanów. W przebraniu, w maskach i skórach zwierząt świętowano, aby obudzić dobre duchy i rozpocząć wiosnę.</p> <p>Pomysł polegał na rozkoszowaniu się czasem przed sześciotygodniowym Wielkim Postem. Nawiasem mówiąc, słowo "karnawał" pochodzi od nazwy "carnevale", co oznacza "żegnaj mięso!". Zgodnie z tym zwyczajem dzieci wciąż świętują karnawał przebrane w śmieszne stroje i z kolorowym makijażem na twarzach.</p> <p>Jedzą też pączki (Berliner) z nadzieniem z marmolady.</p>	<p>Tradice karnevalu je velmi stará a sahá v Německu až k dobám Germánů. V převlečení v různých maskách a zvířecích kůžích bylo oslovováno probuzení dobrých duchů a příchod jara. Myšlenkou bylo vychutnat si ještě čas před šestitýdenním půstem.</p> <p>Mimochodem, slovo karneval pochází z názvu "Carnevale", což znamená "upustit od masa". Z tohoto zvyku dnes děti stále slaví karneval barevně namalovány a legračně převlečeny. U toho se jedí koblihy (Berliner), které jsou plněné marmeládou.</p>
Karnawał i ostatki	<p>Auch in Polen hat die Karnevalstradition eine jahrhundertealte Geschichte.</p> <p>Während auf den Höfen prachtvolle Maskenbälle stattfanden, feierten die einfachen Leute auf dem Land die Wochen vor der Fastenzeit mit nahrhaften Speisen, Tanz und Gesang. Der Donnerstag vor Aschermittwoch wird in Polen „Fetter Donnerstag“ (Tłusty czwartek) genannt. An diesem Tag beginnt die letzte Karnevalswoche. Man isst Fettgebackenes – vor allem Krapfen (pączki) und Liebesschleifen (faworki).</p>	<p>Także w Polsce tradycja karnawałowa ma wielowiekową historię.</p> <p>Podczas gdy na dworach odbywały się wspaniałe bale maskowe, prości ludzie na wsi świętowali tygodnie przed Wielkim Postem, jedząc pożywne posiłki, tańcząc i śpiewając. Czwartek przed Środą Popielcową to w Polsce "Tłusty Czwartek". W tym dniu rozpoczyna się ostatni tydzień karnawału. Je się tłuste wypieki - przede wszystkim pączki i faworki.</p>	<p>v Polsku má karneval stovky let starou tradici. Zatímco se na dvorech konaly velkolepé bály, slavili prostí lidé na vesnici týdný před půstem dobrým jídlem, tancem a zpěvem. Čtvrtek před Popeleční středou je v Polsku nazýván "Tučný čtvrtek" (Tłusty czwartek). Tímto dnem začíná poslední karnevalový týden. Jí se masné pečivo jako koblihy (pączki) a šátečky (faworki).</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Karneval a masopust</p>	<p>Bereits seit dem 13. Jahrhundert gibt es auch in Tschechien Feiern, die auf Fasching (Masopust) zurückgehen. In dieser Vergnügungszeit gehörten Hochzeiten, Bälle oder Schlachtungen dazu, für die im Jahresverlauf keine Zeit war. Höhepunkt des Karnevalstreibens ist auch heute noch der Faschingsdienstag, an dem in einigen Regionen Umzüge stattfinden. In der Region um Hlinsko, östlich von Prag, finden böhmische Fastnachtbräuche statt, die aufgrund ihrer Tradition zum UNESCO-Weltkulturerbe gehören. Die Menschen tragen hier noch althergebrachte Masken und die Stimmung erinnert an die Zeit um das 19. Jahrhundert.</p>	<p>Już od XIII wieku takżę w Czechach odbywają się uroczystości, które wywodzą się z ostatków (masopust). W tym czasie organizowano wesela, bale czy uboje, na które nie było czasu w ciągu roku. Punktem kulminacyjnym karnawału jest nadal "karnawałowy wtorek", w który w niektórych regionach odbywają się pochody karnawałowe. W regionie wokół Hlinska, na wschód od Pragi, kultywowane są czeskie zwyczaje karnawałowe, które, ze względu na swoją tradycję, należą do światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Ludzie wciąż noszą tu tradycyjne maski, a atmosfera przypomina okres XIX wieku.</p>	<p>Již od 13. století se v Česku konají oslavy, které se váží k masopustu. K této zábavné době patřily svatby, bály a zabijačky, protože v průběhu roku na ně nebyl čas. Vrcholem karnevalu je i dnes masopustní úterý, kdy se v některých regionech pořádají průvody masek. V oblasti kolem Hlinska, na východ od Prahy se konají české karnevalové zvyklosti, které díky své tradici jsou na seznamu světového dědictví UNESCO. Lidé stále nosí tradiční masky a atmosféra připomíná dobu 19. století.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Osterzeit</p>	<p>Viele Bräuche der Osterzeit entstanden aus dem christlichen Glauben heraus. Christinnen und Christen feiern die Auferstehung Jesus am Ostersonntag. In dieser Zeit vor dem Osterfest werden Eier ausgeblasen oder hart gekocht, um anschließend in bunten Frühlingsfarben oder mit schönen Motiven verziert zu werden. Das Ei steht symbolisch für einen Neuanfang. Traditionell werden Bäume und Sträucher mit den bemalten Eiern behangen. Am Samstag vor Ostern werden in einigen Regionen Sachsens die Pferde für das Osterreiten aufwendig gebürstet und geschmückt.</p>	<p>Wiele zwyczajów wielkanocnych zrodziło się z wiary chrześcijańskiej. Chryścijanie świętują zmartwychwstanie Jezusa w Niedzielę Wielkanocną. W czasie przed Wielkanocą jajka są wydmuchiwane lub gotowane na twardo, by można je było ozdobić kolorowymi wiosennymi barwami lub pięknymi motywami. Jajko jest symbolem nowego początku. Zgodnie z tradycją, na drzewach i krzewach zawieszają się malowane jajka. W sobotę przed Wielkanocą, w niektórych regionach Saksonii konie są szcnotkowane i dekorowane do procesji konnej, zwanej Kawalkadą Wielkanocną.</p>	<p>Mnoho velikonočních zvyků vzniklo z křesťanství. Křesťané slaví na Velikonoční neděli zmrtyýchvstání Ježíše. V tuto dobu před Velikonocemi se vyfukují vajíčka nebo se uvaří natvrdo a jsou pomalována barevnými jarními barvami nebo hezkými motivy. Vejce je symbolem nového začátku. Tradičně se malovanými vajíčky ověšují stromy a keře. V sobotu před Velikonocemi se v některých regionech Saska řádně vykartáčují a ozdobí koně a připraví tak na velikonoční jízdy.</p>

<p>Okres Wielkanocny</p>	<p>Am Karsamstag (Wielka sobota) bringen die meisten Polen Speisen in geschmückten Osterkörbchen zur Kirche, wo sie vom Pfarrer gesegnet werden. Die mit Buchsbaumzweigen oder Weidenkätzchen geschmückten Körbe enthalten traditionell: Eier, Brot, Salz, Meerrettich, Fleisch (meistens Wurst) und ein Osterlamm aus Zuckerguss oder Teig.</p>	<p>W Wielką Sobotę większość Polaków przynosi do kościoła jedzenie w ozdobnych koszykach wielkanocnych, które są święcone przez księdza. Koszyki, udekorowane gałązkami bukszpanu lub baziemi, tradycyjnie zawierają: jajka, chleb, sól, chrzan, mięso (głównie kielbasę) i baranka wielkanocnego z masy cukrowej lub ciasta.</p>	<p>Na Bílou sobotu (Wielka sobota) přináší většina Poláků do kostela e zdobených velikonočních koších jídlo, které je posvěceno farářem. Zimostrázem nebo vrbovými kočičkami zdobené koše tradičně obsahují: vejce, chléb, sůl, křen, maso (většinou klobása) a velikonočního beránka z cukrové polevy nebo těsta.</p>
<p>Velikonoční čas</p>	<p>In der Osterzeit ist es auch in Tschechien üblich, dass die Kinder Eier bunt färben. Außerdem werden Osterbrote und Osterlämmer gebacken. Die Jungen flechten eine Rute (pomlázka) aus Weide, die für einen typisch tschechischen Osterbrauch benötigt wird.</p>	<p>W okresie wielkanocnym także w Czechach dzieci malują jajka. Ponadto pieczony jest chleb wielkanocny oraz baranki wielkanocne. Chłopcy wyplatają różgę wierzbową (pomlázka), która jest potrzebna do typowego czeskiego zwyczaju wielkanocnego.</p>	<p>Také v Česku se o velikonočním čase barví vajíčka. Kromě toho se pečou mazance a velikonoční beránci. Chlapci pletou pomlázku z vrby, kterou budou potřebovat k typickému českému velikonočnímu zvyku.</p>
<p>Ostern</p>	<p>Zum Ostersonntag suchen die Kinder typischerweise bunt verzierte Eier und kleine Naschereien, die der Osterhase für sie versteckt hat. In katholischen Regionen wird mit dem Brauch des Osterreitens die Auferstehung von Jesus Christus verkündet. Auf reich geschmückten Pferden wird durch die Gemeinden geritten, während gebetet und gesungen wird, um die frohe Botschaft zu verbreiten.</p>	<p>W Niedzielę Wielkanocną dzieci zazwyczaj szukają kolorowych jajek i słodyczy, które ukrył dla nich zajączek wielkanocny. W regionach katolickich zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa zostaje ogłoszone podczas tradycyjnej Kwalkady Wielkanocnej. Podczas tej procesji jedzie się przez gminy na przystrojonych koniach, modląc się i śpiewając, aby szerzyć dobrą nowinę.</p>	<p>O velikonoční neděli hledají děti typicky barevně zdobená vajíčka a malé sladkosti, které pro ně velikonoční zajíček schoval. V katolických regionech je zvykem, že velikonoční jízdou na koni se ohlašuje zmrtnýchvstání Ježíše Krista. Na bohatě zdobených koních se projíždí obcemi, zatímco se modlí a zpívá, aby se rozšířila dobrá zpráva.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Wielkanoc</p>	<p>Wenn die Fastenzeit am Ostersonntag vorbei ist, essen alle beim festlichen Osterfrühstück etwas von den gesegneten Speisen. Der Ostermontag heißt in Polen „Begossener Montag“ (Lany Poniedziałek). Nach einem alten Brauch, Śmigus Dyngus genannt, bespritzen sich alte und junge Leute mit Wasser. Dies soll einerseits ein Reinigungsritual darstellen und gilt andererseits als sogenannte Ostertaufe.</p>	<p>Kiedy w Niedzielę Wielkanocną kończy się Wielki Post, wszyscy jedzą część święconki podczas świątecznego śniadania wielkanocnego. Poniedziałek Wielkanocny nazywany jest w Polsce "Lanym Poniedziałkiem". Zgodnie ze starym zwyczajem, zwanym "Śmigus Dyngus", starsi i młodszy ludzie polewają się wodą. Z jednej strony ma to odzwierciedlać rytuał oczyszczenia, a z drugiej strony traktowane jest jako tak zwany "chrzest wielkanocny".</p>	<p>Když půst o Velikonoční neděli pomine, jedí všichni při velikonoční snídani něco ze posvěcených potravin. Velikonoční pondělí je v Polsku nazýváno jako „Polévací pondělí“ (Lany Poniedziałek). Podle starého zvyku zvaného Śmigus Dyngus se staří a mladí lidé stříkají vodou. Na jedné straně by to mělo platit jako očištný rituál a na druhé straně jako tzv. velikonoční křest.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Velikonoce</p>	<p>Am Ostermontag gehen in Tschechien Jungen und Männer von Haus zu Haus, um den Mädchen mit den selbst gebastelten Ruten (pomlázka) auf die Beine zu schlagen. Der Brauch am "Peitschen-Montag" hat eine lange Tradition und soll Gesundheit und Jugend bringen. Nach diesem Ritual belohnen die Frauen die Männer mit ihren kunstvoll bemalten Eiern und fl echten jedem ein buntes Band in die Weidenrute. Gegessen werden zu Ostern in Tschechien Lebkuchen als traditionelle Osterspeise. Auch die mit Honig bestrichenen Hefebrötchen (Jidáše) und das in Zucker gewälzte Schmalzgebäck (Boží milost) dürfen nicht fehlen.</p>	<p>W Poniedziałek Wielkanocny chłopcy i mężczyźni chodzą w Czechach od domu do domu, aby samodzielnie wykonanymi różgami (pomlázka) bić po nogach dziewczęta. Zwyczaj "biczowego poniedziałku" ma długą tradycję i ma przynosić zdrowie i młodość. Po tym rytuale kobiety nagradzają mężczyzn swoimi artystycznie pomalowanymi jajkami i każdemu w różgę wierzbową wplatają kolorową wstążkę. Jako tradycyjna potrawa wielkanocna w Czechach zjadany jest piernik. Nie może też zabraknąć drożdżowych bułeczek posmarowanych miodem (Jidáše) i obtoczonych w cukrze pączusiów (Boží milost).</p>	<p>Na Velikonoční pondělí v Česku chodí chlapci a muži od domu k domu, aby vyšupali dívky pomlázkou, kterou sami vyrobili. Tento zvyk má dlouhou tradici a má přinést zdraví a mládí. Po tomto rituálu odmění ženy muže malovanými vajíčky a dají každému na vrbovou pomlázku barevnou stužku. Na Velikonoce se v Česku jedí perníčky jako tradiční velikonoční jídlo. Také medem pomazané Jidáše a pocukrované Boží milosti nesmějí chybět.</p>

<p>Willkommen Frühling</p>	<p>Am Vorabend des 1. Mai ist es eine deutsche Tradition Hexenfeuer anzuzünden sowie bunt geschmückte Maibäume aufzustellen. Sie werden reich verziert und an einem zentralen Platz bei einer festlichen Veranstaltung aufgerichtet. Je nach Region – und sogar je nach Ort – kann die Gestaltung der Maibäume sehr unterschiedlich aussehen. Mit fröhlichen Volksfesten und dem Maientanz wird der Frühlingsmonat begrüßt.</p>	<p>W przededniu 1 maja niemiecką tradycją jest podpalanie ogniska czarownic i wznoszenie kolorowych drzewek majowych. Są one bogato zdobione i wznoszone na centralnym placu, podczas uroczystej imprezy. W zależności od regionu - a nawet od miejsca - konstrukcja masztów może wyglądać zupełnie inaczej. Podczas radosnych festynów i tańca majowego wita się wiosenny miesiąc.</p>	<p>V předvečer 1. května je německou tradicí pálit čarodejnice stejně jako postavit májky. Jsou bohatě zdobené a staví se slavnostně na centrálním místě. Podle regionu nebo dokonce podle místa může májka vypadat velmi rozdílně. Lidovými slavnostmi a tancem se vítá jarní měsíc.</p>
<p>Powitanie wiosny</p>	<p>Um den Mai zu begrüßen, wird in Polen das traditionelle Frühlingsfest Topienie Marzanny (was soviel wie Ertränken von Marzanna bedeutet) gefeiert. Die Puppe (Marzanna) wird feierlich verabschiedet, um den Winter zu vertreiben. Früher wurde die Puppe, die meist aus Stroh ist, verbrannt oder ins Wasser geworfen. Heute wird sie eher symbolisch verabschiedet.</p>	<p>Aby powitać maj, w Polsce organizowane jest tradycyjne wiosenne "Topienie Marzanny". Kukła (Marzanna) jest uroczyście żegnana, aby przepędzić zimę. Wcześniej kukła, która jest najczęściej wykonana ze słomy, była palona lub wrzucana do wody. Dziś jest to raczej pożegnanie symboliczne.</p>	<p>Vítání května je v Polsku tradiční jarní slavnostní Topienie Marzanny (což znamená utopení Marzany). Slavnostní rozloučení s panenkou (Marzanna) znamená odchod zimy. Dříve byla panenka, která je vyrobena ze slámy, spálena nebo hozena do vody. Dnes se s ní loučí spíše symbolicky.</p>
<p>Vítej jaro</p>	<p>In Tschechien wird am 1. Mai nicht nur der Internationale Tag der Arbeit begangen, dieser Tag wird traditionell auch als Feiertag der Liebenden betrachtet. Seit Generationen küssen sich an diesem Tag Paare unter einem blühenden Baum. Besonders beliebt sind dafür Kirsch- oder Apfelbäume und Birken. Das Aufstellen eines Maibaumes (májka) ist auch in Tschechien Tradition.</p>	<p>W Czechach 1 maja obchodzony jest nie tylko jako Międzynarodowe Święto Pracy, dzień ten tradycyjnie jest także świętem zakochanych. Od pokoleń w tym dniu pary całują się pod kwitnącym drzewem. Szczególną popularnością cieszą się wiśnie lub jabłonie i brzozy. Ustawianie drzewka majowego (májka) jest tradycją również w Czechach.</p>	<p>V Česku je 1. května nejen mezinárodní den práce, ale tento den je i svátek všech zamilovaných. Již mnoho generací se líbají páry pod rozkvetlým stromem. Zvláště oblíbené jsou třešně, jabloně nebo břízy. Postavení májky je i v Česku tradicí.</p>

Kindertag - Den dětí -Dzień Dziecka	<p>Die Kinder in Sachsen, Polen und Tschechien feiern am 1. Juni den Internationalen Kindertag (Dzień Dziecka/ Mezinárodní den dětí). Außerdem wurde 1954 der Weltkindertag vom Weltkinderhilfswerk ins Leben gerufen, mit dem Ziel auf die Rechte der Kinder sowie ihre individuellen Bedürfnisse aufmerksam zu machen. Für den Weltkindertag gibt es weltweit kein einheitliches Datum, in Sachsen wird er am 20. September begangen. Oft ist der Kindertag verbunden mit gemeinsamen Festen, Unternehmungen und Spielen für Kinder.</p>	<p>Dzieci w Saksonii, Polsce i Czechach w dniu 1 czerwca obchodzą Międzynarodowy Dzień Dziecka (Internationaler Kindertag / Mezinárodní den dětí). Ponadto Światowy Dzień Dziecka został zainicjowany w 1954 r. przez Światową Organizację na Rzecz Dzieci, w celu poprawy świadomości w zakresie praw dzieci i zwrócenia uwagi na ich indywidualne potrzeby. Światowy Dzień Dziecka nie ma jednakowej daty na całym świecie, w Saksonii jest obchodzony 20 września. Często Dzień Dziecka łączony jest z festynami, różnymi przedsięwzięciami i zabawami dla dzieci.</p>	<p>Děti v Sasku, Polsku a Česku slaví 1. června Mezinárodní den dětí (Internationalen Kindertag /Dzień Dziecka). Kromě toho byl v roce 1954 vyhlášen Dětským fondem světový den dětí, který se zaměřuje na práva dětí a jejich individuální potřeby. Pro světový den dětí není dán přesný datum, v Sasku se ale slaví 20. září. Často je den dětí spojen společnými oslavami, aktivitami a hrami pro děti.</p>
Schulanfang	<p>In Sachsen wird der Eintritt in die Schule und damit der Beginn eines neuen, wichtigen Lebensabschnitts, feierlich begangen. Schuleingangsfeiern finden meistens am Samstag vor dem ersten Schultag statt. Dabei wird den Kindern eine Zuckertüte geschenkt. Sie ist gefüllt mit Leckereien, aber auch mit kleinen Geschenken wie Buntstiften oder anderem Schulmaterial.</p>	<p>W Saksonii rozpoczęcie nauki szkolenj, a tym samym początek nowego, ważnego etapu życia, obchodzone jest uroczystie. Uroczystości związane z rozpoczęciem nauki szkolnej zwykle odbywają się w sobotę przed pierwszym dniem szkoły. Dzieci otrzymują "róg obfitości". Jest on wypełniony smakolokami, ale także drobnymi upominkami, takimi jak kredki lub inne artykuły szkolne.</p>	<p>V Sasku je příchod do školy a tím tedy i začátek nové, důležité životní etapy slavnostně oslavován. Oslavy začátku školy se konají většinou v sobotu před prvním školním dnem. Děti dostanou kornout. Ten je naplněn sladkostmi, ale i malými dárky jako pastelky nebo jiné školní pomůcky.</p>

<p>Rozpoczęcie nauki szkolnej</p>	<p>Nachdem die polnischen Kinder im Juni feierlich von der Kita verabschiedet worden sind, öffnen sich am 1. September die Türen der Grundschule (szkoła podstawowa). Statt einer Zuckertüte erhalten die Erstklässler den "Schülerschlag". Dabei klopft der Lehrer oder Schulleiter mit einem Stift, der mit einer Schleife geschmückt ist, kurz gegen den Arm oder die Schulter der Kinder. Mit diesem Ritual werden sie feierlich in den "Schülerstand" erhoben.</p>	<p>Po uroczystym pożeganiu polskich dzieci z przedszkolem w czerwcu, drzwi szkoły podstawowej otwierają się 1 września. Pierwszaki nie otrzymują rogu obfitości, ale uczestniczą w "pasowaniu na ucznia". Nauczyciel lub dyrektor dotyka ramienia dziecka kredką ozdobioną kokardą. Dzięki temu rytuałowi pierwszaki są uroczystie przyjmowane do grona uczniów.</p>	<p>Poté co se polské děti v červnu rozloučí se školkou, otevřou se 1. září dveře základní školy (szkoła podstawowa). Místo kornoutu dostanou prvňáčci "žakovskou ránu". Přitom klepe učitel nebo školní vedoucí tužkou, která je na konci zdobená mašlí krátce na paži nebo rameno dětí. Tímto rituálem jsou děti slavnostně povýšeny na žáky.</p>
<p>Začátek školy</p>	<p>Der Übergang vom Kindergarten in die Grundschule (základní škola) wird in Tschechien weniger feierlich begangen. Zum Schulanfang, der meistens am ersten Montag im September ist, bekommen einige Kinder eine Zuckertüte (kornout). Sie ist, wie in Deutschland, mit Süßigkeiten oder Schulsachen gefüllt. Am ersten Schultag nehmen die Kinder ihre Zuckertüte mit in die Schule.</p>	<p>Przejście z przedszkola do szkoły podstawowej (základní škola) jest w Czechach obchodzone mniej uroczystie. W dniu rozpoczęcia nauki szkolnej, najczęściej jest to pierwszy poniedziałek września, niektóre dzieci dostają róg obfitości (kornout). Jest on, podobnie jak w Niemczech, wypełniony słodyczami lub przyborami szkolnymi. Pierwszego dnia szkoły dzieci zabierają swoją róg obfitości na zajęcia.</p>	<p>Přechod ze školky na základní školu se v Česku oslavuje o něco méně. V první školní den, který je většinou první pondělí v měsíci dostanou děti kornout. Ten je, stejně jako v Německu, naplněn sladkostmi a školními věcmi. První školní den si děti berou svůj kornout do školy.</p>
<p>Herbzeit Okres jesienny Podzimní čas</p>	<p>Wenn der Herbstwind bläst, lassen die Kinder gern bunte Drachen steigen oder basteln mit Materialien aus der Natur. Im Park oder im Wald finden sich dafür Kastanien, Eicheln und andere Früchte, aus denen kleine Männchen oder Tiere gebastelt werden können. Außerdem geht man in den Wald, um Pilze zu sammeln. Im Herbst sind die Felder zum Großteil abgeerntet. Aus diesem Grund werden in christlich geprägten Regionen Erntedankfeste (Dożynki) ausgerichtet.</p>	<p>Kiedy wieje jesienny wiatr, dzieci lubią puszczać kolorowe latawce lub wykorzystywać materiały naturalne do prac ręcznych. W parku lub w lesie można znaleźć kasztany, żółędzie i inne owoce, z których można zrobić małe ludziki lub zwierzęta. Poza tym wychodzi się do lasu zbierać grzyby. Jesienią na większości pól zakończono już żniwa. Z tego powodu w regionach chrześcijańskich odbywają się święta plonów - Dożynki (Erntedankfest/Díkúvzdání).</p>	<p>Když fouká podzimní vítr, pouštějí děti rády barevné draky nebo vyrábějí z různých přírodních materiálů. V parku nebo v lese najdou kaštany, žaludy a jiné plody, z kterých mohou vyrobit malé postavičky nebo zvířátka. Kromě toho se chodí do lesa sbírat houby. Na podzim jsou pole z velké části již sklizena. Z tohoto důvodu se proto ve většině křesťanských regionů pořádá Díkúvzdání.</p>

<p>Martinstag</p>	<p>Zu Ehren des heiligen Martin von Tours werden am Martinstag Laternenumzüge veranstaltet. Bekannt ist er vor allem durch sein mitmenschliches Helfen. Kinder basteln für den Umzug Lampions und Laternen. Während sie mit ihren beleuchteten Laternen durch die Straßen laufen, singen sie Kinderlieder. Eines der bekanntesten ist die Volksweise „Ich geh’ mit meiner Laterne“.</p>	<p>Na cześć świętego Marcina z Tours, w Dniu Świętego Marcina odbywają się pochody z latarenkami. Marcin jest przede wszystkim znany ze swojej pomocy innym. Na pochod dzieci przygotowują lampiony i latarenki. Gdy przechodzą ulicami z zapalonymi latarniami, śpiewają dziecięce piosenki. Jedną z najbardziej znanych jest melodia ludowa "Idę z latarnią" („Ich geh’ mit meiner Laterne“).</p>	<p>Na počest svatého Martina z Tours se konají na svatého Martina lampiónové průvody. Známý je hlavně díky své lidské pomoci. Děti vyrábějí na průvod lampiony a lucerny. Zatímco chodí ulicemi s osvětlenými lucernami, tak zpívají písničky. Jednou z nejznámějších je lidová píseň “Ich geh’ mit meiner Laterne“ <i>Jdu se svojí lucernou.</i></p>
<p>Dzień Świętego Marcina</p>	<p>In Polen ist der 11. November ein Nationalfeiertag anlässlich der Wiedererlangung der Unabhängigkeit Polens im Jahr 1918. Er ist aber auch dem heiligen Martin gewidmet. Aus diesem Grund werden auch hier Martinsumzüge durchgeführt und traditionell wird ein Sankt-Martins-Hörnchen (Rogal świętomarciński) verspeist. Dies ist ein Hefe-Hörnchen mit einer Füllung aus Weißmohn, Rosinen, Vanille, Datteln oder Feigen.</p>	<p>W Polsce 11 listopada jest świętem narodowym z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Dzień ten jest także poświęcony św. Marcinowi. Z tego powodu odbywają się tu również parady z okazji Dnia Świętego Marcina i tradycyjnie jedzone są rogalie świętomarcińskie. To rogaliki drożdżowe z nadzieniem z białego maku, rodzynek, wanilii, daktyli lub fig.</p>	<p>V Polsku je 11. listopadu státní svátek při příležitosti znovuobnovení nezávislosti Polska v roce 1918. Je ale také věnovaný svatému Martinovi. Z tohoto důvodu se i zde pořádají martinské průvody a tradičně se jí svatomartinský rohlík. Je to rohlík z droždí s náplní z bílého máku, rozinek, vanilky, datlí a fíků.</p>
<p>Den sv. Martina</p>	<p>Zu diesem Tag finden in Tschechien ebenfalls Umzüge statt. Man erwartet, dass Martin am 11. November auf einem weißen Pferd angeritten kommt und damit den ersten Schnee mitbringt. Darum erhoffen sich die Kinder an diesem Tag die ersten Schneeflocken. Ein weiterer Brauch ist das traditionelle Martinsgansessen in festlicher Atmosphäre. Knödel und Rotkohl sowie Sankt-Martins-Wein (Svatomartinské víno) runden das Festessen ab. Dieser erste Wein der Saison beruht auf einer alten Tradition aus dem Weinanbaugebiet Mähren.</p>	<p>W tym dniu pochody odbywają się również w Czechach. Oczekuje się, że 11 listopada Marcin przyjedzie na białym koniu i przywiezie pierwszy śnieg. Właśnie dlatego w tym dniu dzieci mają nadzieję na pierwsze płatki śniegu. Innym zwyczajem jest tradycyjna świętomarcińska gęsina, spożywana w świątecznej atmosferze. Do gęsi podaje się knedle i czerwoną kapustę oraz wino świętomarcińskie (Svatomartinské víno). To pierwsze wino sezonu bazuje na dawnej tradycji morawskiego regionu uprawy winorośli.</p>	<p>V tento den se rovněž konají i v Česku průvody. Očekává se, že Martin přijede 11. listopadu na bílém koni a tím přinese první sníh. Tento den očekávají děti první sněhové vločky. Dalším zvykem je tradiční svatomartinská husa při slavnostní atmosféře. Knedlík a červené zelí stejně jako svatomartinské víno doplní slavnostní jídlo. Toto první víno sezóny si zakládá na staré tradici z vinařské oblasti na Moravě.</p>